

**Вінницький національний медичний
університет ім. М.І. Пирогова**

**МІНІІНВАЗИВНА ХІРУРГІЯ В КОМПЛЕКСНОМУ
ЛІКУВАННІ КІСТ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ**

Мельник О.О., Жураховська О.В.

Керівник: Павлик І.В.

Кафедра хірургії медичного факультету №2

Вінниця - 2017

Актуальність

- На сьогодні актуальним питанням є диференціювання несправжніх кіст і пухлинних кіст, розробка і використання мініінвазивних методик їх лікування, які б зменшили ризик післяопераційних ускладнень і летальність.
- Ендоскопічна цистогастростомія на сьогоднішній день є золотим стандартом лікування псевдокіст та парапанкреатичних рідинних скупчень [[Ge](#) et al., 2016]. Однак, доволі високий відсоток інфекційних ускладнень, 9.2% для псевдокіст та 40% для парапанкреатичних рідинних скупчень спонукає для подальшого вивчення даної проблеми [Sharma, et al., 2016].

Мета роботи

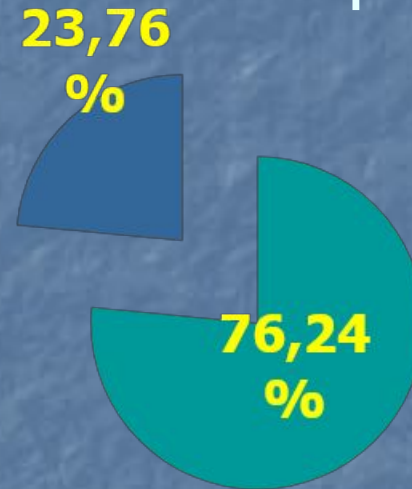
- *Проаналізувати методики хірургічного лікування кіст підшлункової залози залежно від морфогенезу їх утворення.*

ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ:

У 128 виконано трансабдомінальну оперативну корекцію панкреатичної гіпертензії.

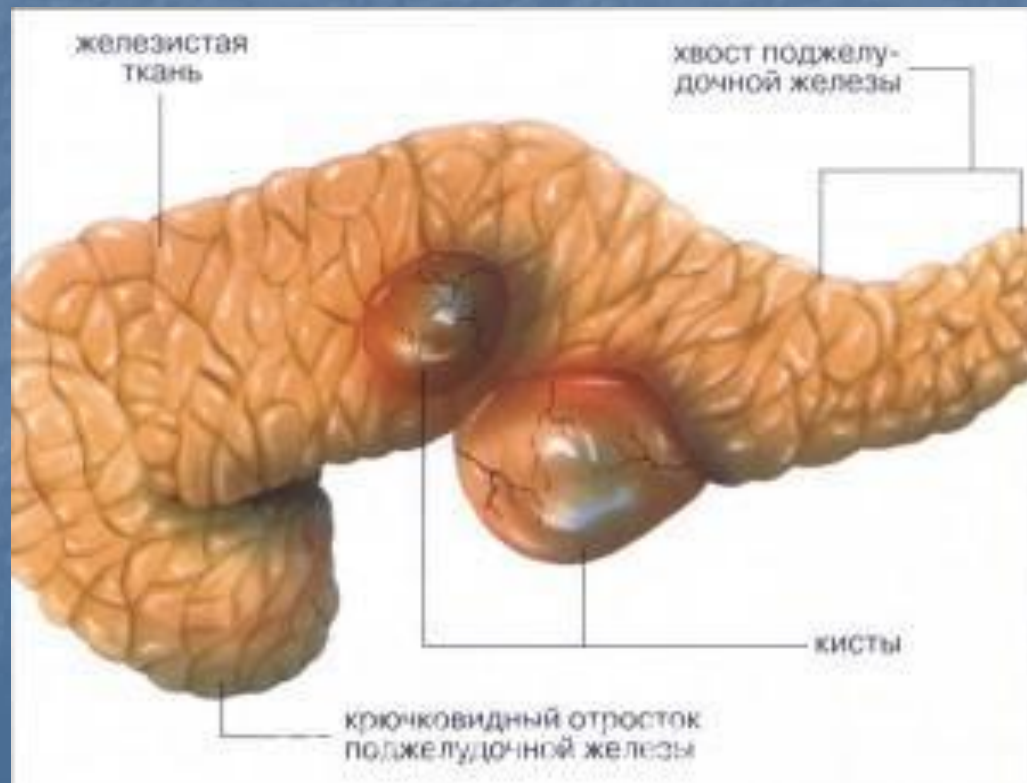
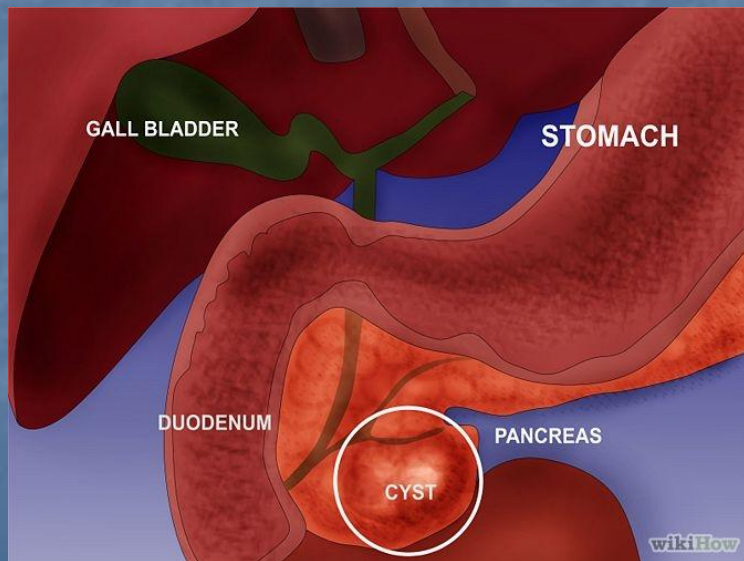
**Чоловіків –
138
(76,24%)**

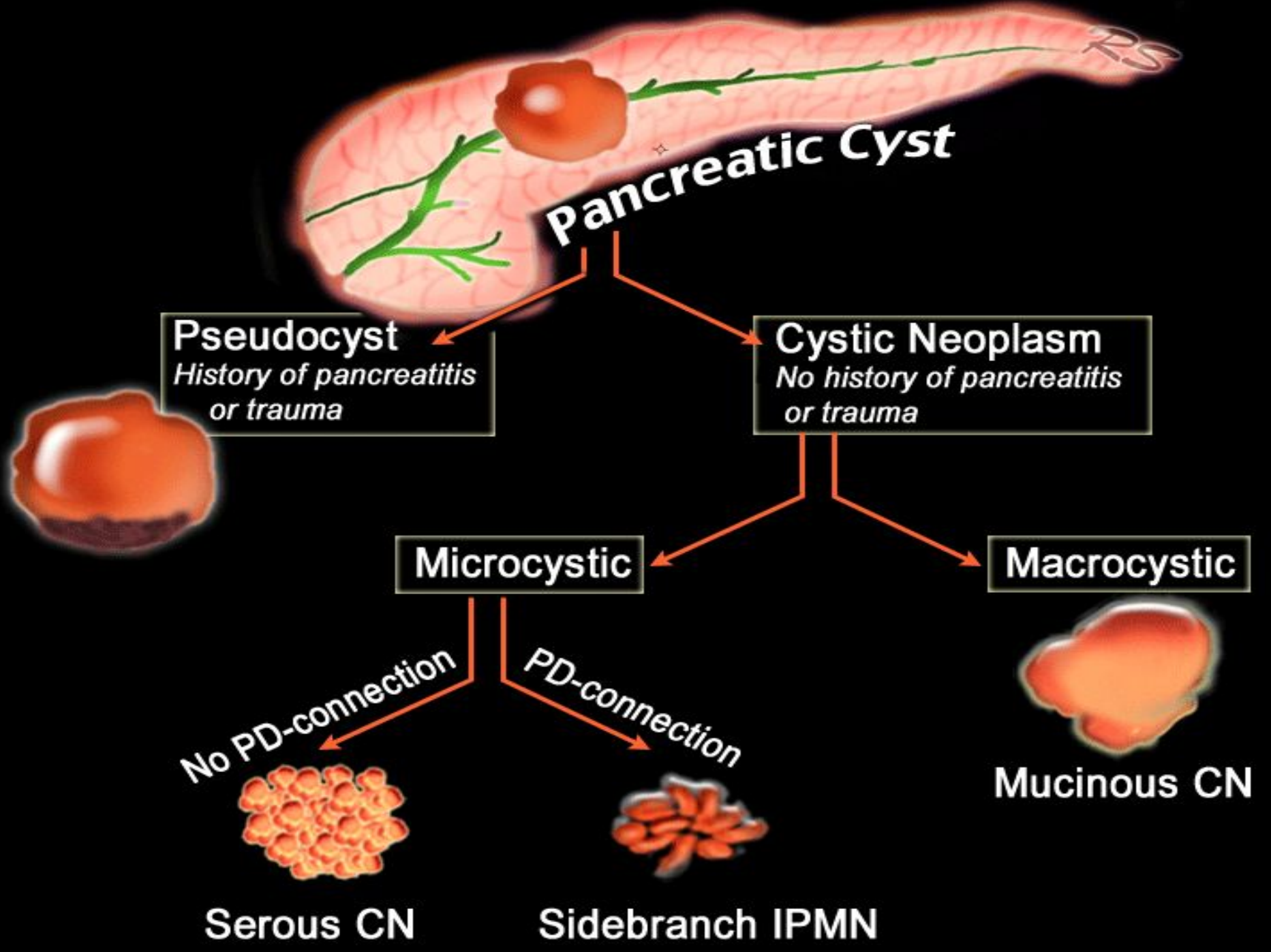
**жінок – 43
(23,76%).**

- Середній вік $46,0 \pm 13,7$ років.
- У віковому діапазоні 30 – 59 років було 73,4% (відповідно до класифікації ВООЗ люди молодого (до 45 років) і зрілого (від 45 до 59 років) віку).

Кіста підшлункової залози – це обмежена капсулою порожнина, заповнена рідиною (панкреатичний сік, ексудат, гній), інтимно сполучена з голівкою, тілом або хвостом органа.

КЛАСИФІКАЦІЯ КІСТ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ

I. Вроджені кісти:

утворюються внаслідок вад розвитку тканин підшлункової залози та її протокової системи.

II. Набуті:

Ретенційні кісти – виникають внаслідок стриктури вивідних протоків підшлункової залози, стійкої закупорки їх просвіту конкрементами або пухлиною;

Дегенераційні кісти – утворюються внаслідок ушкодження тканини залози при панкреонекрозі, травмі, крововиливах, пухлинах;

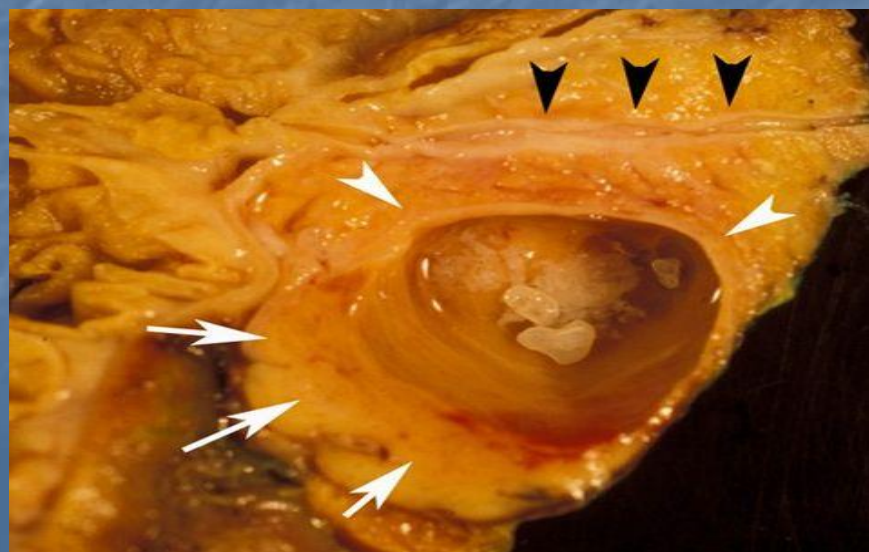
Проліфераційні кісти – порожнисті утворення, до яких належать цистаденоми, цистаденокарциноми;

Паразитарні кісти – виникають при ехінококозі або цистицеркозі.

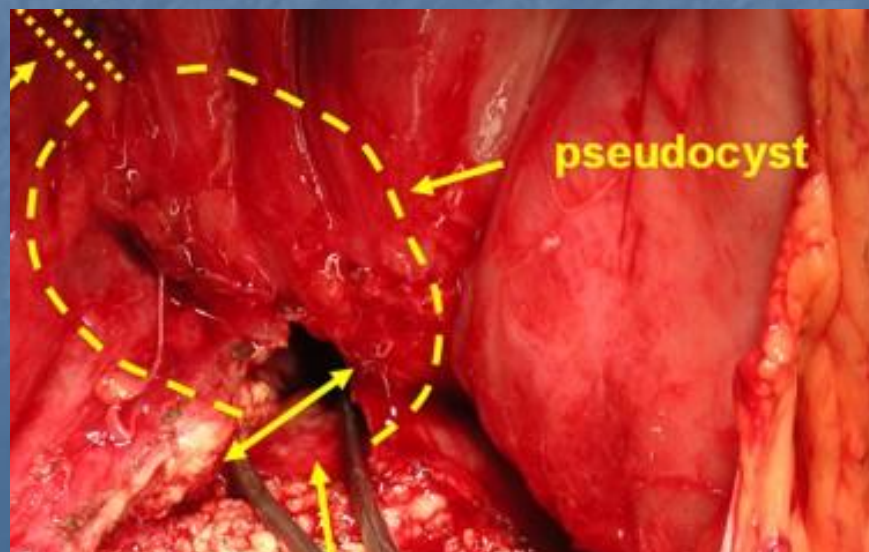
Залежно від механізму утворення і будови стінки кісти

Справжні

Несправжні

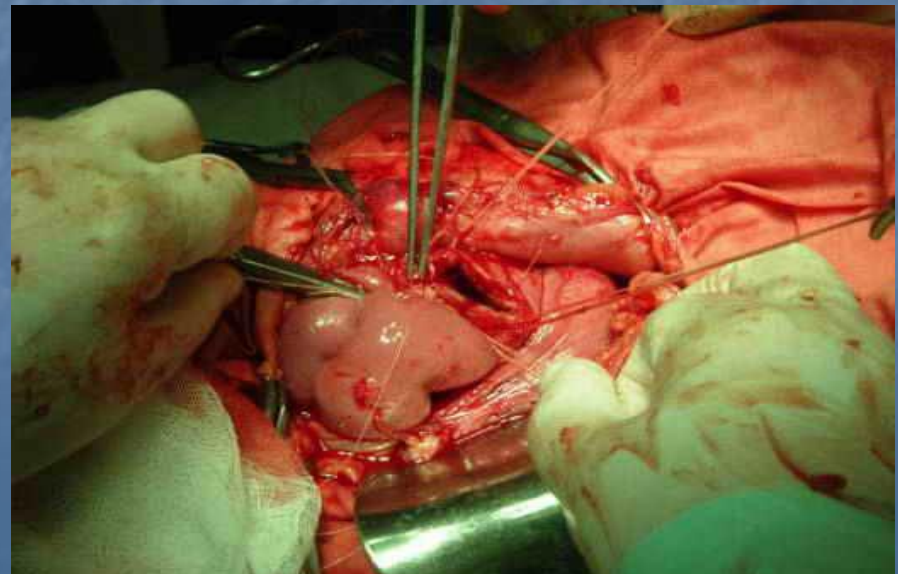
Залежно від важкості перебігу кісти

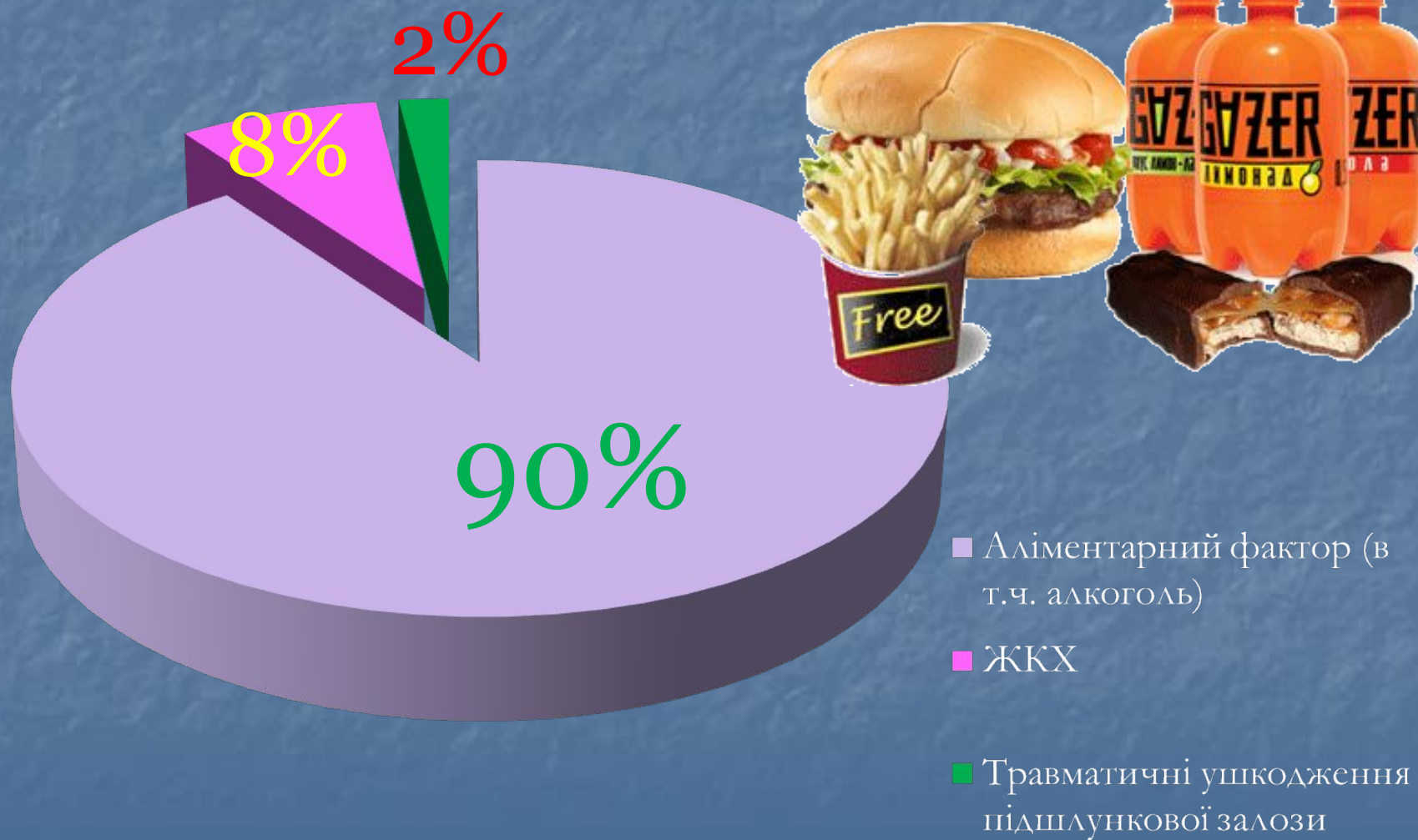
Ускладнені

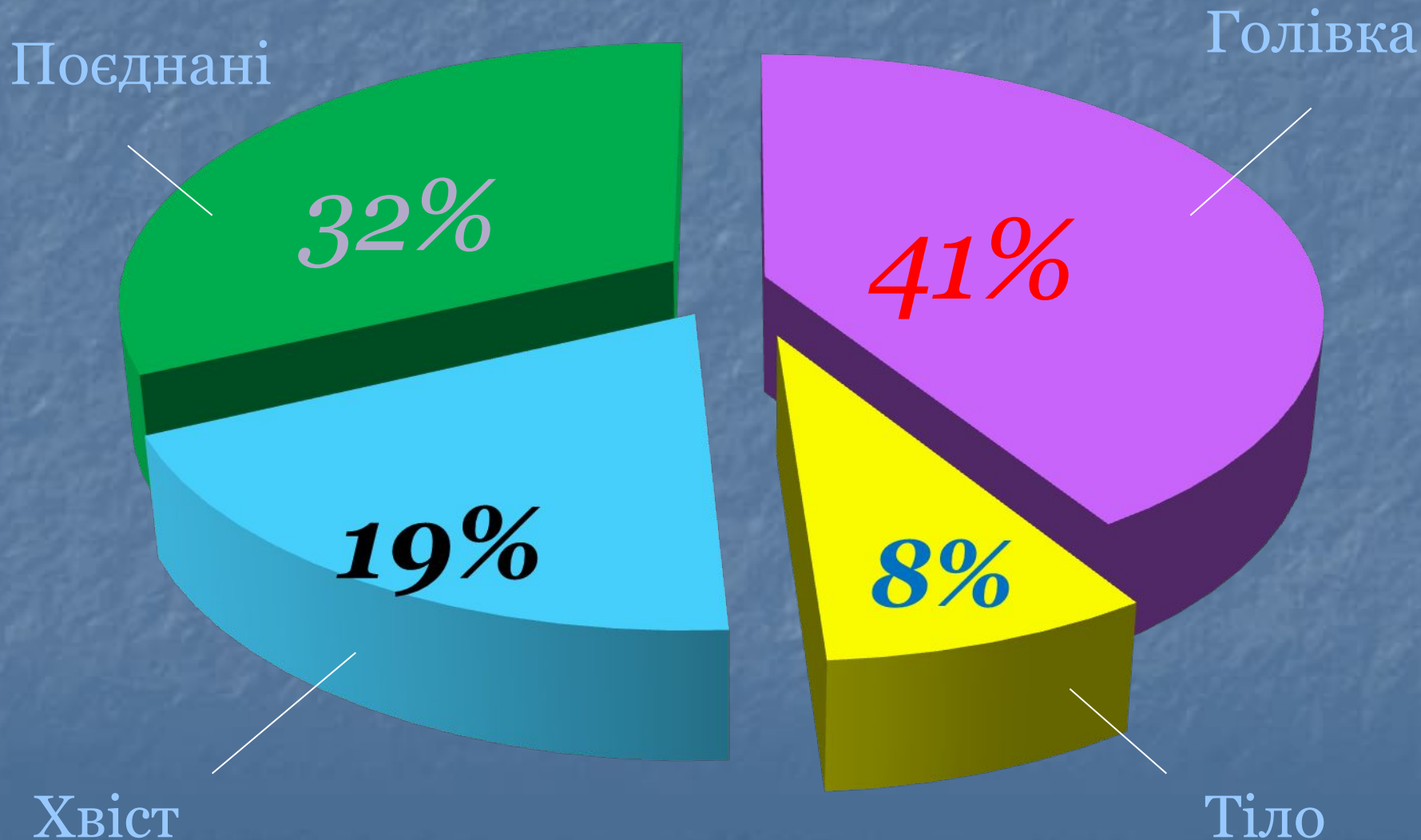
Неускладнені

РОЗПОДІЛ ХВОРИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ПРИЧИНИ УТВОРЕННЯ КІСТ:

РОЗПОДІЛ ХВОРИХ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЛОКАЛІЗАЦІЇ КІСТ:

Розподіл хворих в залежності від форми хронічного панкреатиту (Марсельсько-римська класифікація 1989р)

- Кальцифікуюча – 21 (11,6%)
- Обструктивна – 34 (18,8%)
- Запальна – 2 (1,1%)
- Фіброз ПЗ – 12 (6,6%)
- Кісти – 112 (61,9%)

Mx8000
Ex: 25464
Se: 2811/2
Im: 78/273
Ax: 11086.7
Mag: 2.3x

R

120.0 kV
390.0 mA
3.2 mm/0.5:1
Tilt: 0.0
0.0 s
Lin:DCM / Lin:DCM / Id:ID
W:400 L:60

Gonta O O
ID: 11215
ACC: 1

-998

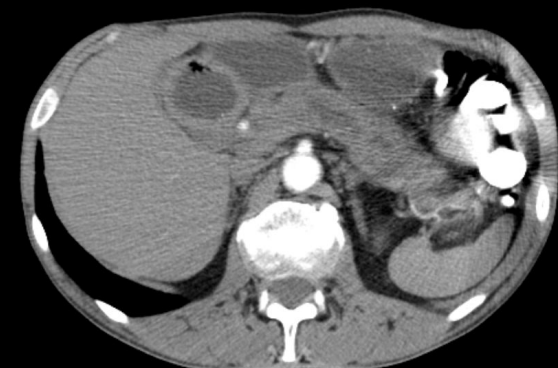
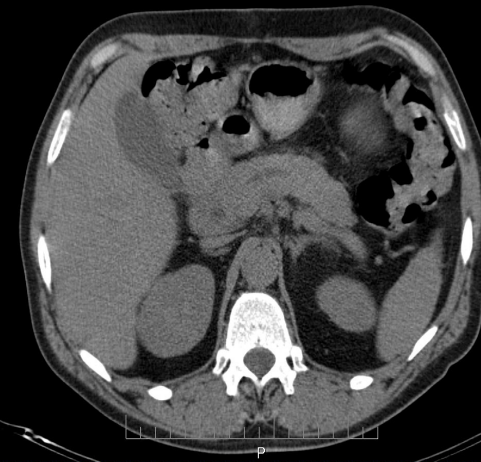
Aquilion
Ex: 8852

Se: 2/6
Im: 49/251
Ax: 1944.8

Mag: 3.0x

R

120.0 kV
200.0 mA
2.0 mm/0.0:1
Tilt: 0.0
0.5 s
Lin:DCM / Lin:DCM / Id:ID
W:380 L:40

SLAOMED
Vovkodav V.I.
1973 Mar 15 M 2781
Acc:
2014 Apr 18
Acq Trm: 11:48:45
512 x 512
C
L
DFOV: 41.0 x 29.3cm

Ref: 1

MediScan Vinnitsa
Palamarchyk S. V.
F 07845
Acc: 8852
2014 Nov 05
Acq Trm: 12:37:58:750

512 x 512
FC01
L
12
DFOV: 31.7 x 19.3cm

Ретенційні та псевдокісти підшлунккової залози

- Неускладнені (48)

- Ускладнені (45)

- Нагноєння (12)
- Розрив (2)
- Кровотеча (2)
- Механічна жовтяниця (13)
- Дуоденальний стеноз (16)

Mx8000
Ex: 29755

Se: 8677/2
In: 70/287
Ax: S1579.1

Mag: 3.0x

R

120.0 kV
188.0 mA
3.2 mm/0.5:1
Tilt: 0.0
0.0 s

Mx8000
Ex: 23438

C: CONTRAST
Se: 7481/2
Im: 92/255
Ax: I1114.1

Mag: 1.8x

R

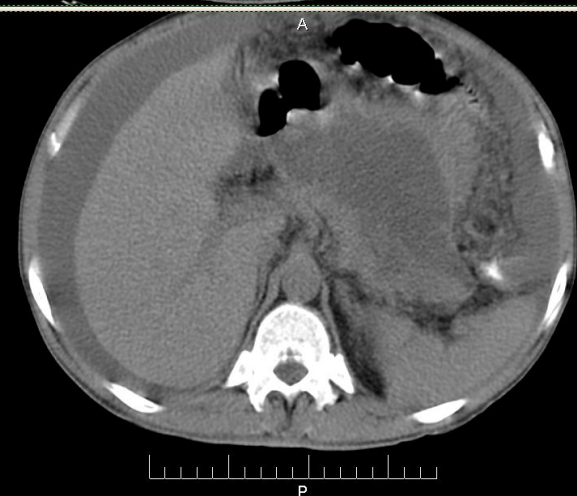
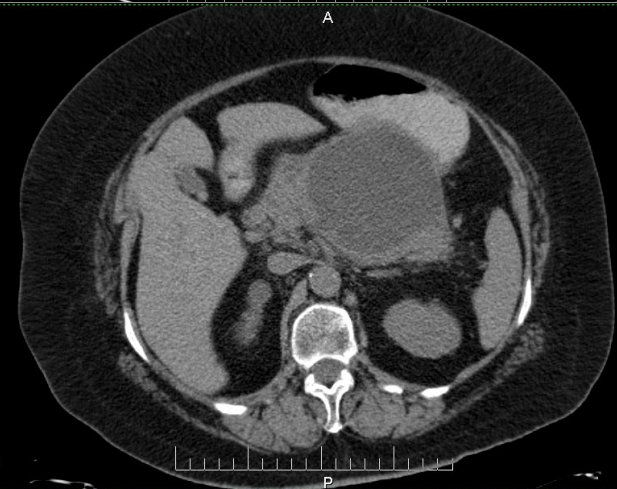
140.0 kV
308.0 mA
3.2 mm/0.5:1
Tilt: 0.0
0.0 s
Lin:DCM / Lin:DCM / Id:ID
W:350 L:40

Se: CT173P
Ex: 016

Se: 7222/1
Im: 28/68
Ax: I801.2
Mag: 1.7x

R

120.0 kV
0.0 mA
6.4 mm/0.8:1
Tilt: 0.0
0.0 s
Lin:DCM / Lin:DCM / Id:ID
W:350 L:40

Euromedservice
ROZHUK P.V.
1970 Aug 10 M 859
Acc:
2013 Oct 30
Acq Tm: 11:05:37

512 x 512
C

SLAOMED
Nikolyuk K.I.
1951 Oct 14 F 1554
Acc:
2013 Apr 22
Acq Tm: 10:54:39

512 x 512
B

DFOV: 49.9 x 33.2cm

Marconi
Rjepko A.P.
1969 Apr 03 M 016
Acc: 016
2009 Aug 03
Img Tm: 15:29:44

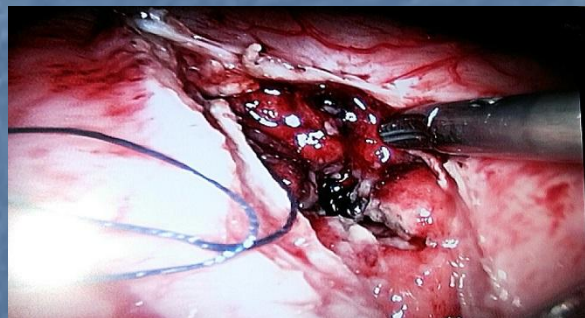
512 x 512

13
DFOV: 42.9 x 30.7cm

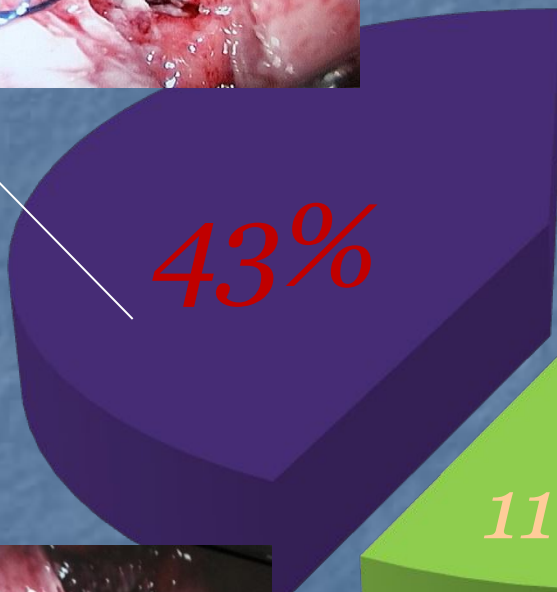
Розподіл панкреатичних кіст від об'єму порожнини

- “малі” (<100 мл) – 7 (7,5%) хворих
- “середні” (100-1000 мл) – 61 (65,5%) хворих
- “великі” (>1000 мл) – 25 (27,0%) хворих

РОЗПОДІЛ ХВОРИХ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД МЕТОДИКИ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ КІСТ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ:

4%
Мінівазивне черезшкірне
втручання

1%

18%

23%

Зовнішнє
дренування
кісти

11%

МІНІІНВАЗИВНЕ ЧЕРЕЗШКІРНЕ ВТРУЧАННЯ:

Покази:

- Незрілі кісти, що збільшуються;
- Тривалість виникнення до 6 місяців.

Методика:

*Кісти, як правило, пунктують під контролем
ультрасонографії.*

*Після аспірації вмісту кісти процедуру завер-
шують введенням в залишкову порожнину роз-
чину антибіотика.*

ЧЕРЕЗШКІРНЕ ДРЕНУВАННЯ ПОРОЖНИНИ КІСТИ:

Покази:

- Розмір кісти більше 10 см;
- Нагноєння вмісту кісти;
- Відторгнення секвестрів в порожнину кісти.

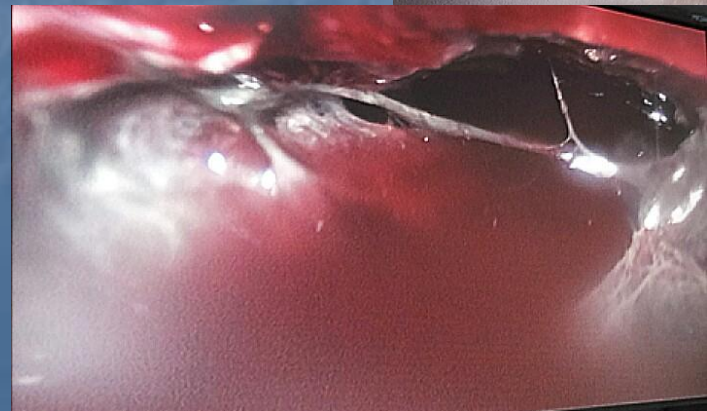
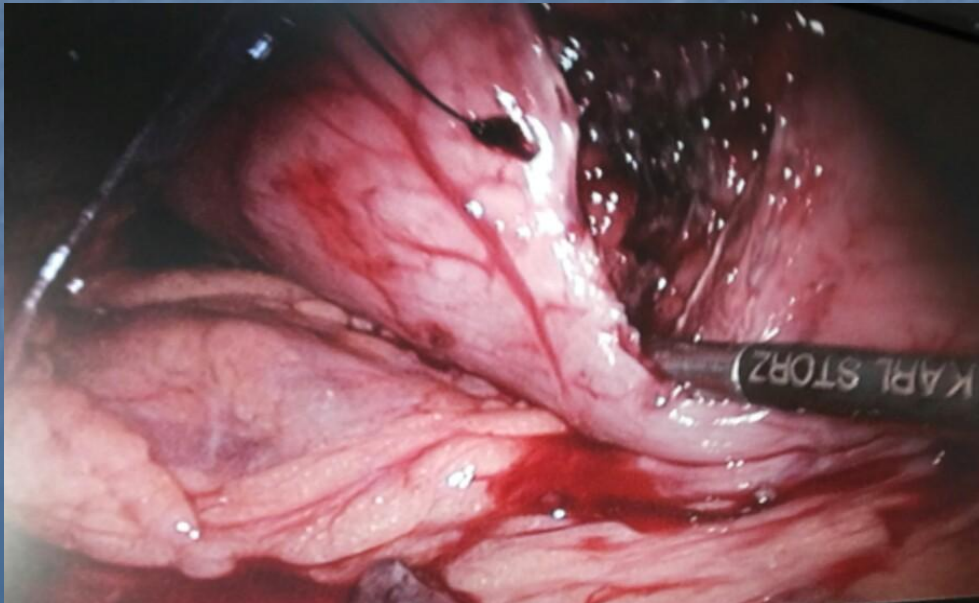
Методика:

Черезшкірне дронування проводять за допомогою троакарного катетера **Balton** діаметром до 6 мм (6–12 F). При необхідності можна вводити додатковий дренаж для лаважу.

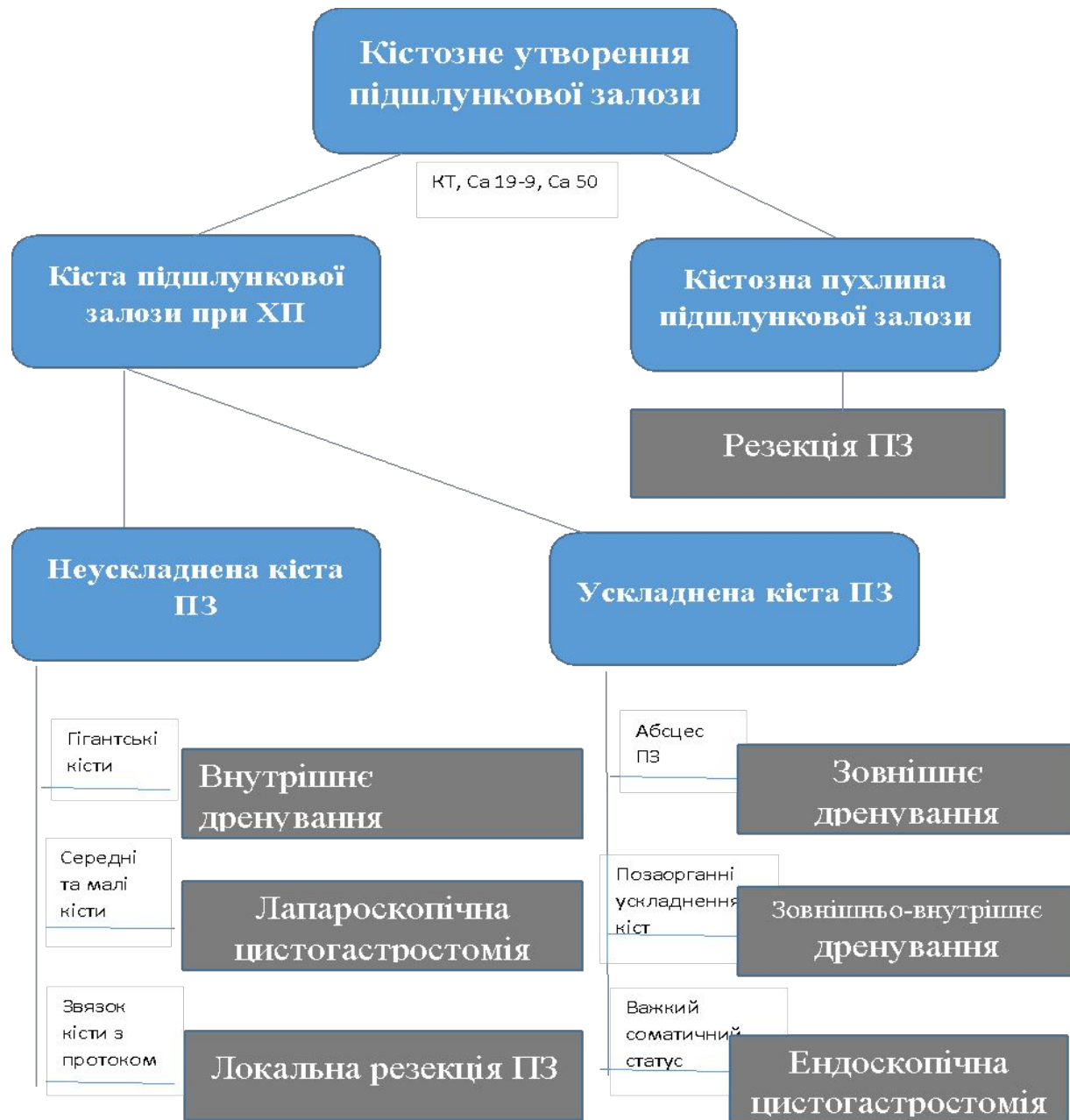

ВНУТРІШНЄ ДРЕНУВАННЯ КІСТИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ В ПРОСВІТ ШКТ:

Головною передумовою успішного внутрішнього дронування кісти є наявність фіброзної капсули. Ендоскопічне дронування кіст підшлункової залози виконують в тому випадку, коли кіста розташовується поруч зі шлунком.

Алгоритм вибору способу лікування при кістозних утвореннях ПЗ

ВИСНОВКИ

- Хворі з кістами ПЗ потребують індивідуалізованого лікувально-діагностичного підходу, який, у першу чергу, передбачає ліквідацію ускладнення з подальшим лікуванням самої кісти у віддаленому періоді. У лікуванні ускладнених кіст ПЗ переважно слід використовувати мініінвазивні методи та лише при неможливості їх використання або незадовільних результатах показано виконання відкритого оперативного втручання.
- Внутрішня декомпресія не супроводжується збільшенням кількості післяопераційних ускладнень і летальності і дозволяє уникнути формування у післяопераційному періоді зовнішньої панкреатичної нориці, а також зменшує частоту рецидиву кісти. Лапароскопічна цистогастростомія ефективний метод декомпресії кіст підшлункової залози, яка показана при кістах середнього розміру та супутній ЖКХ. Ендоскопічна цистогастростомія може бути використана у хворих з високим ризиком, як тимчасовий метод декомпресії кісти.

Дякую за увагу!